

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

z fizyki

Zespół Szkół i Placówek nr 1 w Katowicach

1. Cele oceniania osiągnięć uczniów na lekcjach fizyki.

Celem oceniania jest gromadzenie informacji na temat postępów ucznia w zakresie:

- Nawyku logicznego i poprawnego myślenia oraz stosowania w praktyce zasad i praw fizycznych.
- Umiejętności stawiania hipotez i ich dowodzenia, odróżniania hipotezy od udowodnionego faktu.
- Doskonalenia zdolności heurystycznych.
- Wykonywania działań na liczbach, wyrażeniach algebraicznych i innych podstawowych obiektach abstrakcyjnych.
- Umiejętności tworzenia modeli matematycznych i nawyku ilościowego rozważania dostrzeganych zjawisk.
- Umiejętności planowania rozwiązania problemu fizycznego/wykonania eksperymentu fizycznego i realizacji tego planu.
- Umiejętności czytania ze zrozumieniem różnego rodzaju tekstów zawierających informacje ilościowe (w tym diagramów, wykresów, tabel itp.) oraz sporządzania takich tekstów.
- Prawidłowej interpretacji tekstów zawierających dane statystyczne.
- Korzystania z nowoczesnych technologii informacji.
- Umiejętności używania symboli, schematów, rysunków i wykresów.
- Wykształcenia podstaw matematycznych do zrozumienia zjawisk przyrodniczych, społecznych, technicznych i gospodarczych.

2. Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych:

- zawarte w planach wynikowych z rozkładem materiału dla poszczególnych jednostek lekcyjnych.

Wskaźniki wymagań edukacyjnych na poszczególne oceny:

niedostateczny	0-30 % prawidłowych odpowiedzi
dopuszczający	35-50 %
dostateczny	51-74 %
Dobry	75-90 %
bardzo dobry	91-100 %
celujący	100 % + zadanie dodatkowe

3. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów

W celu oceniania postępów uczniów stosuje się następujące sposoby sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- odpowiedzi ustne:
 - obejmujące nie więcej niż 4 ostatnie jednostki lekcyjne;
- sprawdziany wiedzy i umiejętności:
 - kartkówki :
 - obejmują nie więcej niż 3 ostatnie jednostki lekcyjne,
 - mogą być zapowiedziane lub nie;
 - sprawdziany:
 - swoim zasięgiem mogą obejmować połowę materiału z danego działu,
 - są zapowiadane (tydzień wcześniej);
- prace klasowe:
 - obejmujące większe partie materiału, m.in. dział,
 - zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem oraz poprzedzone wpisem w dzienniku,
 - w formie zadań otwartych, zamkniętych, testów mieszanych;
 - poprzedzone powtórzeniem wiadomości;

- diagnozy, próbne egzaminy gimnazjalne:
 - w formie zadań otwartych i zamkniętych,
 - wcześniej zapowiedziane,
 - podlegające ocenie (za wyjątkiem testów „na wejściu”);
- lekcje powtórzeniowe – podczas, której sprawdza się oraz ocenia wiedzę i umiejętności uczniów z danego działu;
- pisemne prace domowe – sprawdzane na bieżąco w zeszytach uczniów;
- praca w grupie;
- projekty, prezentacje;
- samodzielne wykonywanie dodatkowych zadań;
- aktywność ucznia:
 - oceniana przez cały rok szkolny podczas zajęć lekcyjnych w postaci „plusów” i „minusów”,
 - za 3 plusy wystawia się ocenę „bdb”(można też otrzymać za 5 plusów ocena „cel”, a za trzy minusy „nd”;
 - istnieje możliwość otrzymania pełnej oceny za pracę na lekcji.

4. Minimalna ilość ocen w semestrze z poszczególnych form sprawdzania postępów ucznia

Forma sprawdzania postępów uczniów	Ilość ocen w semestrze
Prace klasowe	1 – 3
Odpowiedź ustna	1
Pisemne prace domowe	1-2
Sprawdzian, kartkówka	1-3
Aktywność	w zależności od ucznia
Diagnozy	1

5. Warunki i tryb poprawiania ocen śródrocznych i rocznych

- 1) W ciągu semestru uczeń ma obowiązek poprawić pisemną pracę klasową, z której otrzymał ocenę niedostateczną. Uczeń musi przystąpić do poprawy w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie od oddania przez nauczyciela prac. Termin ten może ulec przesunięciu w przypadku usprawiedliwionej nieobecności ucznia lub nauczyciela. Zaliczenie odbywa się w formie ustnej lub pisemnej poza zajęciami lekcyjnymi.
- 2) Uczeń, który próbuje w sposób nieuczciwy uzyskać pozytywną ocenę z różnych form sprawdzania wiadomości i umiejętności, otrzymuje ocenę niedostateczną. W tym przypadku uczniowi nie przysługuje możliwość poprawy oceny. Odpowiedni wpis w dzienniku elektronicznym.
- 3) W przypadku, gdy uczeń przystąpił do pisemnego sprawdzianu wiedzy i umiejętności, lecz oddał pustą kartkę, otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawy. Odnotowuje się to w dzienniku elektronicznym w opisie oceny.
- 4) Jeżeli uczeń nie przystąpił do pisemnego sprawdzianu wiedzy i umiejętności z przyczyn nieusprawiedliwionych, do dziennika wpisuje się **0**, które nie jest brane pod uwagę przy wystawianiu oceny końcowej. W związku z tym uczeń ma tylko jeden termin do wykorzystania – poprawkowy.
- 5) Jeżeli uczeń nie przystąpił do pisemnego sprawdzianu wiedzy i umiejętności z przyczyn usprawiedliwionych, do dziennika wpisuje 0. Otrzymuje czas na nadrobienie materiału i umówienie się na napisanie sprawdzianu.
- 6) Jeśli nieobecność ucznia na pracy kontrolnej była nieusprawiedliwiona, nauczyciel ma także prawo sprawdzić jego wiedzę na pierwszej godzinie lekcyjnej, na której uczeń będzie obecny.
- 7) Uczeń jest zobowiązany zaliczyć materiał z lekcji podczas, których był nieobecny. Zaliczenie może przybrać formę ustną lub pisemną i zakończyć się oceną wpisaną do dziennika w rubryce odpowiedź ustna.
- 8) Uczeń, który w klasyfikacji semestralnej otrzymał ocenę niedostateczną, a chce uzyskać pozytywną ocenę roczną, musi przystąpić do jej poprawy w ciągu miesiąca od zakończenia ferii zimowych. Uczeń poprawia ocenę w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Forma poprawy jest pisemna i

może zawierać zadania otwarte i zamknięte. Poprawę uważa się za zaliczoną, jeżeli uczeń spełnił wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania oceny dopuszczającej.

- 9) W przypadku, gdy uczeń nie poprawił klasyfikacyjnej oceny semestralnej w pierwszym terminie, nauczyciel może wyznaczyć dodatkowy termin tylko wówczas, jeżeli uczeń uzyskuje w drugim semestrze pozytywne oceny z danego przedmiotu.
- 10) Egzaminy próbne i diagnozy (z wyjątkiem diagnozy wstępnej) będą oceniane przez nauczyciela prowadzącego.
- 11) Uczniowie klas 8 są zobowiązani do obecności podczas próbnych egzaminów organizowanych w szkole.
- 12) Uczeń, który spóźni się na zajęcia przystępuje do odpowiedzi ustnej na danej godzinie lekcyjnej.
- 13) W określonym w statucie szkoły terminie, nauczyciel wpisuje do dziennika przewidywaną ocenę śródroczną/roczną. Ocena ta może ulec zmianie na podstawie bieżących ocen ucznia uzyskiwanych w okresie od wpisania oceny przewidywanej do ustalenia oceny śródrocznej/końcowej. Roczna ocena klasyfikacyjna może ulec zmianie również w oparciu o wyniki testu sprawdzającego napisanego przez ucznia tylko raz w podanym przez nauczyciela terminie. Uzyskana ocena jest oceną ostateczną.

6. Ocenianie bieżące i wpisy w dzienniku

- 1) Uczeń przychodzący do szkoły po nieobecności spowodowanej chorobą, ma obowiązek wykazać się znajomością materiału objętego sprawdzianami, kartkówkami, na których nie był obecny, w ciągu najbliższych dwóch tygodni lub terminie uzgodnionym z nauczycielem. Obowiązuje go ten sam zakres materiału i ten sam stopień trudności pytań. Zaliczanie materiału zaległego odbywa się na cotygodniowych konsultacjach z przedmiotu.
- 2) Uczeń jest zobowiązany posiadać zeszyt przedmiotowy, który powinien zawierać notatki z lekcji i zadania domowe z całego roku szkolnego. Brak

zeszytu/zadania domowego, podręcznika, nie uzupełniony zeszyt/ musi być zgłaszany przez uczniów na początku lekcji.

- 3) Jeśli uczeń nie zastosuje się do punktu nr 2, nauczyciel ma prawo wpisania oceny niedostatecznej.
- 4) Uczeń może /na początku lekcji/ zgłosić jeden raz w semestrze nieprzygotowanie do odpowiedzi ustnej – uczeń na karteczce zapisuje czego dotyczy nieprzygotowanie i datę z podpisem. Umowa ta nie dotyczy zapowiadanych sprawdzianów, kartkówek i lekcji powtórzeniowych.
- 5) Pracę długoterminową /np. prezentację, album, referat/ uczeń zobowiązany jest oddać w wyznaczonym terminie (nie owiazuje w tym wypadku punkt 2). W przeciwnym wypadku, nauczyciel ma prawo wpisania z w/w oceny niedostatecznej. Poprawa oceny niedostatecznej jest możliwa w terminie wyznaczonym przez nauczyciela /nie później/. Jeśli uczeń ponownie nie dotrzyma terminu otrzymuje do dziennika lekcyjnego „0” co jest równoznaczne z rezygnacją z przywileju poprawy.
- 6) Uczniowie, którzy na dodatkowych zajęciach przeszkadzają innym i nie reagują na upomnienia nauczyciela są wypraszani z sali. W takim wypadku poprawa sprawdzianu, kartkówki jest przerywana i może być powtórzona na prośbę rodziców i w ich obecności /rodzic przychodzi z uczniem na poprawę/.
- 7) Nauczyciel ustala dla ocen bieżących wagę i w dzienniku elektronicznym pojawia się średnia ważona,:

Wagi przypisane poszczególnym formom sprawdzania wiedzy	
diagnozy, olimpiady	7
prace kontrolne, prace klasowe, poprawy z prac klasowych, projekty	5
Sprawdziany, aktywność, powtórzenie, projekty	3
odpowiedzi ustne, kartkówki, projekty, zadania domowe, zeszyt	1

8) Ocena odpowiedzi ustnych

niedostateczny	brak wiedzy i umiejętności w danym zakresie
dopuszczający	odpowiedź przy pomocy nauczyciela, błędy w zakresie

	wiedzy jak i sposobie jej przekazywania
dostateczny	wiedza z zakresu p , odpowiedź ukierunkowana przez nauczyciela, nieliczne błędy rzeczowe
dobry	odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera wiedzę z zakresu pp , poprawna pod względem języka
bardzo dobry	odpowiedź wyczerpująca udzielana bez pomocy nauczyciela zawierająca wiedzę z zakresu pp , pełna swoboda w operowaniu pojęciami
celujący	uczeń odpowiada z zagadnień realizowanych na lekcji, ale o podwyższonym stopniu trudności

10) Rozwiązywanie zadań rachunkowych:

niedostateczny	brak odpowiednich umiejętności
dopuszczający	wypisanie danych, szukanych i odpowiedniego wzoru
dostateczny	proste obliczenia, zastosowanie prawidłowych jednostek
dobry	trudniejsze obliczenia, zastosowanie prawidłowych jednostek, przekształcanie jednostek
bardzo dobry	rozwiązanie zadania wymagającego zastosowania przekształcenia wzoru i przeliczenia jednostek
celujący	rozwiązanie zadania, w którym wymagane są przekształcenia wzorów, przeliczenie jednostek oraz zastosowania większej ilości wzorów

11) Ocena referatu/pracy długoterminowych.

Elementy wpływające na ocenę	Ilość punktów za działanie
treść merytoryczna	3 pkt.
wyczerpanie tematu	1 pkt.
terminowość	1 pkt.
estetyka pracy	1 pkt.
sposób prezentacji	2 pkt.
wkład pracy	2 pkt.

Sposób oceny wg poniższych kryteriów:

niedostateczny	0-2 pkt.
dopuszczający	3-4 pkt.
dostateczny	5-6 pkt.
dobry	7-8 pkt.
bardzo dobry	9 pkt.
celujący	10 pkt.

12) Ocena zadań domowych - uzależniona od formy zadania domowego - zadanie rachunkowe, referat, projekt.

13) Prowadzenie zeszytu

niedostateczny	zeszyt zawiera duże braki w notatkach i zadaniach domowych
dopuszczający	uczeń nie prowadzi zeszytu systematycznie, zeszyt jest nieprzejrzysty, nieestetyczny
dostateczny	zeszyt częściowo nieuzupełniony
dobry	zeszyt przejrzysty, zawiera wszystkie notatki i zadania domowe
bardzo dobry	zeszyt estetyczny, przejrzysty, zawiera wszystkie notatki i zadania domowe
celujący	nie stosuje się

14) Praca w grupach

KATEGORIA	ZADANA PRACA	WKŁAD W PRACĘ GRUPY	UMIEJĘTNOŚĆ PRACY W GRUPIE
niedostateczny	Odrywa od pracy innych członków grupy; rozmawia z członkami innych grup; zajmuje się innymi sprawami	Oddziałuje negatywnie na pracę grupy; pozbawia grupę energii; przeszkadza tym, którzy starają się pracować; nie wykonuje zadanej pracy w wyznaczonym	„Zamyka usta” grupie; całkowicie dominuje w dyskusji, nie dając innym szansy zabrania głosu; nigdy nie zawiera kompromisu

		czasie; nie przynosi potrzebnych materiałów; w razie nieobecności nie dostarcza swojej grupie materiałów	
dopuszczający	Często odrywa się od zadanej pracy; często dyskutuje na nie związane z nią tematy	Nie wnosi pozytywnego wkładu w pracę grupy i czasami nie słucha pomysłów innych; na czas wykonuje jedynie część wyznaczonej pracy	Rzadko chwali innych; rzadko wspiera dobrą komunikację; rzadko okazuje szacunek innym członkom grupy
dostateczny	Przez większość czasu wykonuje zadana pracę; czasami odrywa się od zadanej pracy, znajdując inne tematy od rozmowy	Wnosi pewien wkład w pracę grupy; czasami nie słucha pomysłów innych lub niezbyt często wnosi swój wkład, ale uważnie słucha; wykonuje większość wyznaczonych zadań na czas	Czasami chwali innych; czasami zachęca do dobrej komunikacji; czasami nie okazuje szacunku innym członkom grupy
dobry	Konsekwentnie wykonuje zadana pracę; koncentruje się na wyznaczonym zadaniu	Często wnosi pozytywny wkład w pracę grupy; wykonuje wyznaczone zadania przed czasem, dysponuje całością potrzebnego materiału; potrafi słuchać innych	Często chwali wkład innych w pracę grupy; często zachęca do dobrej komunikacji, zwykle odnosi się z szacunkiem do innych; zdolny do kompromisu
bardzo dobry	Konsekwentnie wykonuje zadana pracę; przypomina innym członkom grupy o zadanej pracy, jeśli jej nie wykonują	Często wnosi pozytywny wkład w pracę grupy; zadaje pytania wyjaśniające w celu poprawienia pracy innych;	Docenia wkład wnoszony przez innych; zachęca do dobrej komunikacji w grupie; często wyraża szacunek dla innych

		przygotowuje się na zapas, ma pomysły, zadaje pytania, podnosi poziom uczenia się; wspiera pracę innych; w razie nieobecności dostarcza grupie swoje materiały	pomysłów i ich autorów
--	--	--	---------------------------

7. Ustalanie oceny śródrocznej i rocznej

- Ustalanie oceny śródrocznej i rocznej odbywa w oparciu o wzór na **średnią ważoną**.

Wzór ustalający ocenę semestralną:

$$\frac{\text{suma_stopni_wagi_1} + 3 \times \text{suma_stopni_wagi_3} + 5 \times \text{suma_stopni_wagi_5}}{\text{liczba_stopni_wagi_1} + 3 \times \text{liczba_stopni_wagi_3} + 5 \times \text{liczba_stopni_wagi_5}}$$

Wzór ustalający ocenę roczną:

$$\frac{\text{suma_stopni_wagi_1} + 3 \times \text{suma_stopni_wagi_3} + 5 \times \text{suma_stopni_wagi_5} + 6 \times \text{stopien_za_pierwszy_semestr}}{\text{liczba_stopni_wagi_1} + 3 \times \text{liczba_stopni_wagi_3} + 5 \times \text{liczba_stopni_wagi_5} + 6}$$

Tabela zakresów średniej ważonej na poszczególne oceny:

Średnia ważona	Ocena semestralna/roczna
0,00 – 1,66	ndst
1,67 – 2,66	dop
2,67 – 3,66	dost
3,67 – 4,66	db
4,67 – 5,29	bdb
5,30 – 6,00	cel

- Oceny są wpisywane na bieżąco do dziennika papierowego i elektronicznego obowiązującego w Zespole Szkół i Placówek nr 1 w Katowicach. Oceny wpisywane są z odpowiednimi wagami oraz komentarzami.
- Ocenę semestralną ustala się na podstawie:

- średniej ważonej z wszystkich wystawionych ocen,
 - postępów w nauce ucznia,
 - frekwencji i aktywności ucznia na lekcjach,
 - prac dodatkowych ucznia.
- Ocenę celującą może uzyskać uczeń, który w normalnym toku oceniania otrzymuje ocenę bardzo dobrą i ponadto wykonuje prace i zadania wykraczające poza zakres materiału, przewidzianego na dany poziom nauczania lub uzyskuje znaczne wyniki w konkursach i olimpiadach.

8. Zasady informowania o ocenie

1. Nauczyciel zobowiązany jest do podania wyników prac pisemnych w terminie dwóch tygodni nie wliczając dni wolnych od zajęć lekcyjnych.
2. Nauczyciel odczytuje wystawione oceny na lekcji. Prace pisemne uczniowie mogą obejrzeć na lekcjach omawiających te prace.
3. Ocena z pracy pisemnej jest uzasadniana pisemnie w dzienniku elektronicznym przy danej ocenie.
4. Prace uczniów ze względu na ochronę danych osobowych i ochronę praw autorskich (w przypadku przygotowanych testów, zadań przez nauczyciela lub wydawnictwo) nie otrzymują dokumentów do domu.
5. Ocena jest uzasadniana na życzenie rodziców lub ucznia ustnie podczas konsultacji – fakt ten zostaje odnotowany w nagłówku pracy ucznia i potwierdzony podpisem rodzica.

9. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb i możliwości ucznia.

W zależności od orzeczenia poradni pedagogiczno - psychologicznej, nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do potrzeb i możliwości ucznia. Uwzględnia się uczniów mających opinię dotyczącą trudności w uczeniu się, uczniów posiadających opinię o potrzebie kształcenia specjalnego, uczniów z orzeczeniami o nauczaniu indywidualnym oraz uczniów o specyficznych trudnościach w uczeniu się (dysleksja, dysgrafia).

Każdy nauczyciel przedmiotu opracowuje indywidualnie dla każdego ucznia metody i formy pracy z uczniem oraz kryteria wymagań edukacyjnych.

Ogólne zasady oceniania uczniów o szczególnych wymaganiach edukacyjnych:

- oceniamy całokształt rozumowania, a nie kolejne etapy zapisów,
- uwzględniamy zaangażowanie ucznia w pracę na lekcji,
- szczegółowe dostosowanie sporządza się w oparciu o zalecenia poradni zawarte w opinii lub orzeczeniu.

10. Prawa człowieka realizowane na lekcjach fizyki

Prawo do nauki:

- Na każdej lekcji poprzez udział w zajęciach,
- Konsultacjach z poszczególnych przedmiotów,
- Udział w zajęciach wyrównawczych, rozwijających, dodatkowych.
- Wyjściach i wyjazdach terenowych w ośrodkach edukacji pozaszkolnej.

Prawo do informacji:

- Prawo do zapoznania się z programem nauczania, jego treściami i stawianymi wymaganiami na poszczególne oceny – lekcja organizacyjna na początku roku szkolnego, omówienie w/w i wywieszenie w widocznym miejscu w pracowniach w celu dostępu dla uczniów i rodziców
- Przedmiotowe Zasady Oceniania- omówienie na lekcji organizacyjnej
- Jawność wystawiania ocen cząstkowych dla ucznia i rodziców i możliwość ich motywowania
- Systematyczne ocenianie wiedzy z różnych form aktywności
- Jawność ocen rocznych i półrocznych w formie zapisania ocen proponowanych w dzienniku, podanie w formie pisemnej rodzicom na zebraniach przed klasyfikacją

Wolność słowa – prawo do swobody wypowiedzi ucznia na tematy związane z lekcją;

możliwość oceny poglądów filozoficznych związanych z otaczającą nas przyrodą,

udział w dyskusjach i pogadankach, wyrażanie własnych myśli

Prawo do bezpieczeństwa:

- Stosowanie na lekcjach dyscypliny z poszanowaniem godności dziecka
- Regulamin pracowni chemicznej
- Regulamin pracy laboratoryjnej- instrukcje ćwiczeń, BHP
- Nauczyciel przeszkolony z udzielania pomocy przedlekarskiej

Prawo do korzystania z dóbr kultury - wyjścia do pracowni edukacyjnych, wystawy,

pokazy np.: na Uniwersytecie Śląskim

Prawo do badań naukowych – na lekcjach chemii, na konsultacjach, wyjściach do ośrodków edukacyjnych

dr Joanna Grecka-Otremba